
بسم الله الرحمن الرحيم

هنر هویه‌کاری روی پارچه

جلد دوم

دوره‌ی دوم متوسطه‌ی حرفه‌ای

وزارت آموزش و پرورش
سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

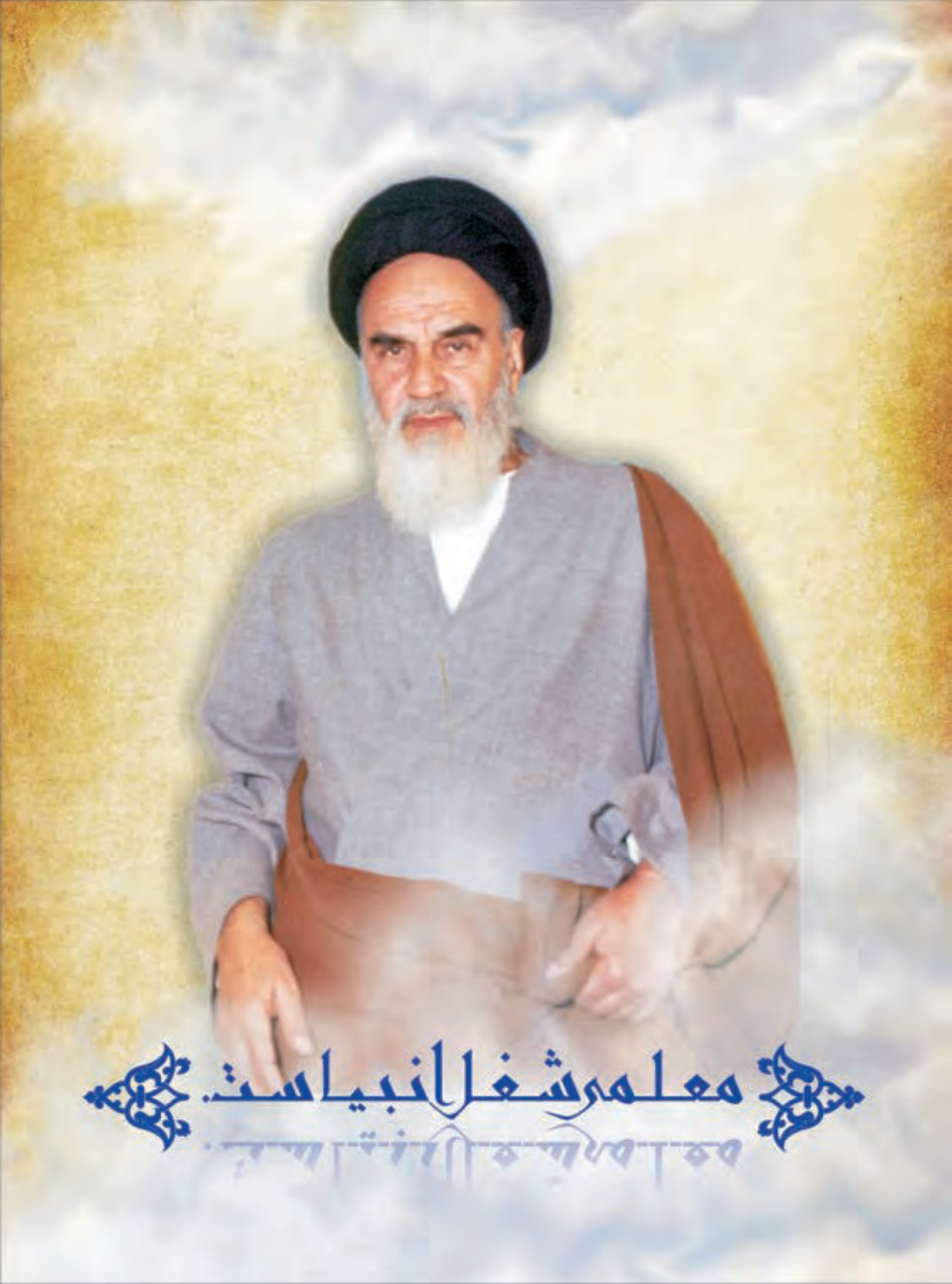
نام کتاب: هنر هویه‌کاری روی پارچه جلد دوم دوره دوم متوسطه حرفه‌ای - کد ۵۱۱۳۸۱
پدیدآورنده: سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور
مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف: معاونت برنامه‌ریزی آموزشی و توان‌بخشی
شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف: فاطمه غیب‌الهی، نزهت الملوک کوهکن (اعضای گروه تألیف)
مدیریت آماده‌سازی هنری: ادارهٔ چاپ و انتشارات سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور
شناسه افزوده آماده‌سازی: احمدرضا امینی (مدیریت امور چاپ و تولید) ـ علی معینی (مدیر هنری و طراح گرافیک) ـ نوران خیرالله (عکس)
نشانی سازمان: تهران: خیابان انقلاب، خیابان برادران مظفر، شماره ۶۶ تلفن: ۶۶۹۷۰۴۵۵، کدپستی: ۱۴۱۶۹۳۵۶۸۴.
ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران: تهران ـ کیلومتر ۱۷ جادهٔ مخصوص کرج ـ خیابان ۶۱ (دارو پخش) تلفن: ۵ ـ ۴۴۹۸۵۱۶۱، دورنگار: ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی: ۱۳۹ ـ ۳۷۵۱۵
چاپخانه: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»
سال انتشار: دوم ۱۳۹۸

برای دریافت فایل pdf کتاب‌های درسی به نشانی www.chap.sch.ir مراجعه نمایید.

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به‌صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

شابک ۲-۱۹۱۷-۰۵- ۹۶۴ - ۹۷۸ ISBN 978 - 964 - 05 - 1917-2

معلمی شغل انبیاست.

سخنی با مربیان:

صنایع دستی تبلور ذوق و هنر و اندیشه انسان بوده و بیانگر ادب و رسوم و اعتقاد مردم می‌باشد. کشور ایران به‌دلیل وسعت زیاد و شرایط اقلیمی متفاوت و نیز تمدن دیرینه دارای آثار مختلفی از صنایع دستی می‌باشد و ترویج این فرهنگ از اهم وظایف هر ایرانی می‌باشد و آموزش و پرورش در این زمینه رسالتی خاص دارد.
آموزش این هنرها علاوه بر احیای فرهنگ دیرین ایرانی و اسلامی باعث غنای روحی و روانی دانش‌آموزان شده و در رفع نیازهای مادی آنها مؤثر است.
در این مجموعه به آموزش هنر هویه‌کاری پرداخته شده است که یادگیری آن علاوه بر افزایش حس خودباوری دانش‌آموزان موجب استفاده بهینه از اوقات فراغت شده و آنها را در کسب استقلال مالی نیز یاری می‌رساند.
در آموزش فعالیت‌های این مجموعه موارد زیر مورد توجه قرار گیرد.
آموزش فعالیت‌ها به روش تحلیل فعالیت ارائه شده است.
به منظور انطباق برنامه آموزشی با سطح توانایی و استعداد دانش‌آموزان می‌توانید گام‌ها را به اجزای کوچک‌تری تقسیم نمایید.
ساختار کتاب به‌گونه‌ای تدوین گردیده است که در پایان فعالیت‌ها یک وسیله کاربردی یا بخشی از آن ساخته می‌شود.
همکاران محترم می‌توانند قبل از انجام فعالیت‌ها به منظور دست‌ورزی دانش‌آموزان، تمریناتی را برای آنان پیش‌بینی و اجرا نمایند.
ارزشیابی این درس به‌صورت علمی می‌باشد:
سؤالات کتبی ارائه شده در پایان مباحث کتاب به منظور تمرکز دانش‌آموزان بر مطالب آموزشی است و همزمان با آموزش هر درس سؤال مربوط به آن مطرح می‌شود.
امید است با ارائه نقطه‌نظرات خود ما را در رفع کاستی‌های این کتاب یاری نمایید.

امید است با ارائه نقطه نظرات خود ما را در رفع کاستی های این کتاب یاری نمایید.

فرایند تولید برنامه درسی مجموعه فعالیت‌های نظام‌مند و طرح‌ریزی شده‌ای است، که تلاش دارد ابعاد چهارگانه زیر نظام برنامه درسی (طراحی، تدوین، اجرا و ارزشیابی) را در یک فعالیت منسجم، هماهنگ با غایت و اهداف نظام تعلیم و تربیت رسمی سازماندهی نماید.

در تدوین محتوای کتب دانش‌آموزان با نیازهای ویژه که بخشی از فرایند برنامه‌ریزی درسی است، سعی شده تا ملاحظات ساحت‌های تربیتی حاکم بر فلسفه تعلیم و تربیت که ناظر بر رشد و توانمندی دانش‌آموزان برای درک و فهم دانش پایه و عمومی، کسب مهارت‌های دانش افزایی، به‌کارگیری شیوه تفکر علمی و منطقی، توان تفکر انتقادی، آمادگی جهت بروز خلاقیت و نوآوری و نیز کسب دانش، بینش و تفکر فناورانه برای بهبود کیفیت زندگی است، مورد توجه قرار گیرد. این محتوا با فراهم نمودن فرصت‌های مناسب برنامه درسی ضمن تأکید بر انعطاف در عین ثبات و همه‌جانبه‌نگری و توجه به هویت ویژه متربیان با نیازهای خاص، زمینه‌ساز دستیابی دانش‌آموزان به کسب شایستگی‌های لازم (توانمندی‌ها، مهارت‌ها) می‌باشد.

امید است این محتوا در تحقق اهداف مؤثر باشد و معلمان عزیز و گرامی با بهره‌گیری از این کتاب بتوانند فراگیران را در دستیابی به صلاحیت‌های فردی و اجتماعی یاری نمایند.

این کار بزرگ حاصل همکاری صمیمانه کارشناسان سازمان آموزش و پرورش کودکان استثنایی و گروه‌های تألیف کتاب‌های درسی می‌باشد، شایسته است از تلاش و مساعی این عزیزان و همکاران سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت متبوع که در مراحل چاپ و آماده‌سازی ما را یاری داده‌اند، تقدیر و تشکر نماییم.

در اینجا از همه همکاران و صاحب‌نظران درخواست می‌نمایم، تا نظرات و پیشنهادهای خود را در خصوص این محتوا به این سازمان منعکس نماید.

دکتر مجید قدمی
معاون وزیر و رییس سازمان
آموزش و پرورش استثنایی کشور

عناوین

صفحه

مقدمه..... ۸

خلاصه‌ای از کتاب سال اول..... ۹

درس اول : روش استفاده از لایی چسب..... ۱۰

درس دوم : رومیزی..... ۱۴

درس سوم: جا دستمال جیبی یا کیفی..... ۱۸

درس چهارم : جانماز و سجاده..... ۲۳

درس پنجم : جا عینکی..... ۳۱

درس ششم : جا کبریتی..... ۳۶

درس هفتم : جا سنجاقی..... ۳۹

سؤالات پایانی..... ۴۳

منابع و ماخذ..... ۴۶

مقدمه :

در سال اول با هنر زیبای هـــویه کاری آشنا شدیم امسال می خـــواهیم با کمک هم روش تهیه وسایل دیگری مانند: جانماز و سجاده ، جـا کبریتی، جا عینکی و... را یاد بگیریم .

فراگیری این هنـر علاوه بر آنکه به شما امکـــان می دهد بـــرخی وســـایل شخصی خود را تهیه کنید، زینت بخش منزل شما و همراه خوب اوقات فراغت شما خواهد بود.

خلاصه ای از کتاب سال اول :

در سال گذشته آموختیم که :

۱- هویه کاری هنری است زیبا که دارای تنوع خاصی است.

۲- برای انجام هویه کاری به ابزار و وسایلی مانندهویه ،پارچه،شابلون و... نیاز داریم.

۳- با استفاده از شابلون و هویه اپلیکه درست کنیم.

۴-با استفاده از هنر هویه کاری رومیزی تهیه کنیم.

درس اوّل

روش استفاده از لایی چسب

در سال قبل مطالبی را درباره لایی چسب آموختیم . اکنون بیشتر با آن آشنا می شویم.

لایی چسب انواع مختلفی دارد:

۱ لایی چسب معمولی ۲ لایی چسب دوطرفه یا زامفیکس

لایی چسب معمولی:

این لایی چسب تنها یک طرف آن خاصیت چسبندگی دارد و برای استحکام پارچه استفاده می شود.

لایی چسب دوطرفه یا زامفیکس:

این لایی چسب، دو طرف آن خاصیت چسبندگی دارد و نسبت به لایی چسب معمولی نازک تر و سست تر می باشد و برای چسباندن دو تکه پارچه به هم استفاده می شود .

کاربرد آن بیشتر برای طرح های ، دو رو پارچه می باشد.

حال می خواهیم با روش استفاده از لایی چسب آشنا شویم:

لایی چسب معمولی :

۱) پارچه و لایی چسب را به اندازه مورد نظر برش بزنید .

۲) سمت براق لایی چسب را روی پشت پارچه قرار دهید .

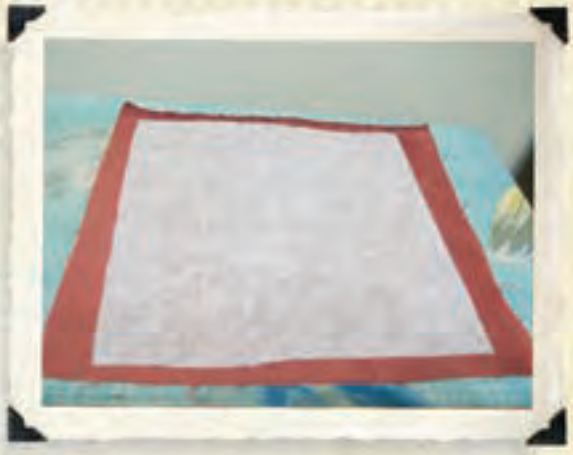

نکته

لایی چسب و پارچه باید کاملا صاف و بدون چروک باشد.

۳) با حرارت متعادل پارچه و لایی چسب را (از سمت لایی چسب) اتو بزنید تا کاملا به هم بچسبند.

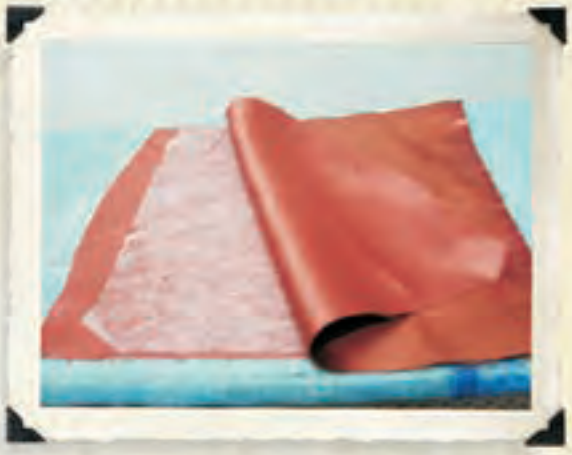

لایی چسب دو طرفه یا زامفیکس:

۱) دو تکه پارچه و یک تکه لایی چسب را به اندازه ی مورد نظر برش بزنید .

۲) لایی چسب را در بین دو تکه پارچه قرار دهید .

۳) با حرارت متعادل پارچه و لایی چسب را (از سمت لایی چسب) اتو بزنید تا کاملا به هم بچسبند .

نکته

در هنگام چسباندن لایی و پارچه از سنجاق ته‌گرد برای ثابت نگه داشتن پارچه و لایی استفاده کنید . ولی مواظب باشید اتو را بروی سنجاق نکشید .

درس دوم

رومیزی

با استفاده از اپلیکه هایی که در سال اوّل تهیه کردیم می خواهیم یک رومیزی تهیه کنیم.

مواد و وسایل مورد نیاز :

۱ - پارچه به اندازه لازم
۲ - شابلون مورد نظر
۳ - اپلیکه های از قبل اماده شده
۴ - سنجاق
۵ - صابون خیاطی

مراحل انجام کار :

۱) الگوی مورد نظر رومیزی را روی پارچه قرار دهید و دور تا دور آن را با صابون خیاطی مشخص کنید .

۲) اپلیکه ها را دور تا دور رومیزی قرار دهید وپس از تنظیم فاصله ها ، آن ها را با سنجاق ثابت کنید .

نکته

داخل اپلیکه ها نباید هویه کاری شود

برای زیبایی کار توجه کنید که رنگ و فرم پارچه ی رومیزی و اپـــلیکه ها با یکدیگر هماهنگ باشند.

۳) با قـــرار دادن شابلون بر روی اپـــلیکه ها قسمت های داخلی اپلیکه را هـــــویه کاری کنید تا اپلیکه و پارچه اصلی به هم وصل شوند .

۴. لبه رومیزی را با دقت لازم و با استفاده از شابلونی که برای اپـــلیکه ها استفاده کرده اید به هم وصل کنید .

فعالیت عملی :

به کمک مربی و با استفاده از وسایل مورد نیاز به نصب لایی چسب بر روی پارچه بپردازید .

سعی کنید کار خود را با دقت و ظرافت بیشتری انجام دهید .

درس سوم

جا دستمالی جیبی یا کیفی

مواد و وسایل مورد نیاز :

۱- پارچه
۲- لایی چسب معمولی
۳- شابلون مورد نظر
۴- قیچی
۵- اتو و میز اتو
۶- خط کش فلزی

جادستمالی جیبی یا کیفی

مراحل انجام کار:

۱) پارچه ای به اندازه : ۱۵ × ۲۰ سانتی متر برش بزنید .

۲) بااستفاده از اتو پشت پارچه را لایی چسب معمولی بچسبانید.

۳) با تا زدن پارچه وسط آن را مشخص کنید .

نکته

هویه کاری را از پشت پارچه یا از سمتی که لایی چسب دارد انجام دهید .

۴) قسمت بالا و پایین پارچه را با استفاده از شابلون دالبر هویه کاری کنید .

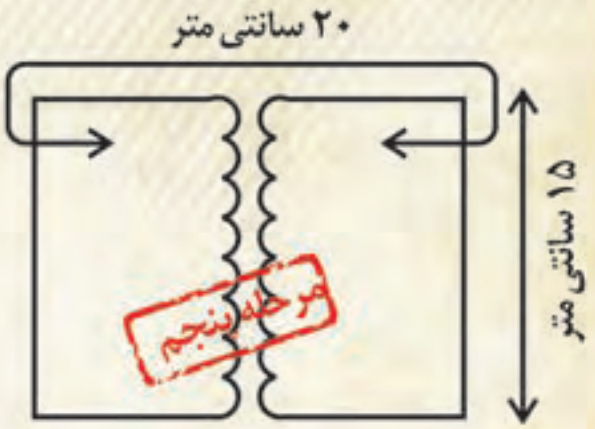

نکته

سعی کنید دالبرهای بالا و پایین دقیقا روبروی هم قرار گیرند .

۵) دو سر دالبر زده ی پا رچه را به سمت وسط پارچه تا بزنید .

۶) با استفاده از سنجاق دو سر دالبرهای زده شده را ثابت کنید تا جا به جا نشوند .

۷) طرف دیگر دستمال را با استفاده ازهویه و خط کش فلزی دوخت کنید یا هویه کاری کنید.

برای این کار دقت کنید تا لایه های پارچه کاملاً بهم بچسبند.

نکته

نکته ۱:

برای شروع دالبر زدن بالا و پایین دستمال باید ابتدا با نیم سانتی متر فاصله کار را شروع کنید تا هنگام دوخت دالبرهای دو پهلوی دستمال ناقص نشوند.

نکته

نکته ۲:

برای دوخت دو طرف دستمال بهتر است از هویه نوک صاف و ضخیم استفاده کنید تا لایه های پارچه کاملا بچسبند.

درس چهارم

جا نماز و سجاده

مواد و وسایل مورد نیاز :

۱. پارچه
۲. شابلون حاشیه
۳. لایی چسب دو طرفه
۴. پشم شیشه
۵. گونیا یا خط کش
۶. قیچی
۷. هویه کاری

جانماز

مراحل انجام کار:

۱) یک تکه پارچه به اندازه های ۳۰×۶۰ سانتی متر را بصورت دو لا تا می زنیم تا به اندازه ی ۳۰ × ۳۰ سانتی متر در آید.

۲) بین دو قسمت پارچه لایی چسب دو طرفه قرار می دهیم و اتو می زنیم.

